

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Pragmatyka językowa		8.0.8543	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Jan Sikora; prof. UG, dr hab. Danuta Olszewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Wykład		30 godzin, 1 ECTS,Fakultet	
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
fakultatywny (do wyboru)	niemiecki		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie (zał)		
	Formy zaliczenia		
	- zaliczenie ustne		
	- kolokwium		
	Podstawowe kryteria oceny		
	Obecność na zajęciach: 50%		
	aktywność w dyskusji 50%		
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W10, K_W11, K_W14			
K_U01, K_U03, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17, K_U18			
K_K01, K_K02			
aktywny udział w zajęciach, kolokwium			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
brak			
B. Wymagania wstępne			
kurs wstępu do językoznawstwa			
Cele kształcenia			

Przyswojenie przez studentów zagadnień pragmatyki językowej i teorii aktów mowy

Treści programowe

Problematyka wykładu:

Pragmatyka jako dyscyplina naukowa, historia myśli pragmatyngwistyczne, miejsce innych dyscyplin językoznawczych. Podstawowe składniki sytuacji komunikacyjnej. Model aktu komunikacji i funkcje języka w ujęciu różnych językoznawców, m.in. Bühlera, Jakobsona. Językowe wykładniki poszczególnych funkcji w konkretnych tekstach. Znaczenie systemowe a znaczenie pragmatyczne wypowiedzi. Teoria aktów mowy - jej twórcy i główne założenia (Ch.Peirce, J. Searle). Trzy aspekty aktów mowy: lokucja, illokucja, perlokucja. Warunki udanego aktu mowy. Taksonomia aktów mowy K. Wagnera i G. Harras.

Uwagi nt. terminologicznego zamętu w klasyfikacji aktów mowy. Językowe wykładniki illokucji, czasowniki performatywne. Bezpośrednie i pośrednie akty mowy. Deiktyczne indykatory wypowiedzi słownych. Rola kontekstu w oznaczeniu typu illokucji. Reguły konwersacyjne Grice'a i sposoby ich naruszania. Implikatury konwersacyjne. Mechanizmy rozumienia wypowiedzi: ramy interpretacyjne, presupozycje. Analiza przykładowych aktów mowy z zastosowaniem poznanej terminologii.

Do wyboru studenta: analiza wybranych typów tekstów pod względem typu aktów mowy; Krytyczne podsumowanie teorii pragmatyngwistycznych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

brak

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Awdiejew A., Pragmatyczne podstawy interpretacji wypowiedzi, Kraków 1987, s. 5 – 61.
- Furdal A., Językoznawstwo otwarte, wyd. II, Wrocław 1990.
- Grzegorzczkova, Problem funkcji języka i tekstu w świetle teorii aktów mowy, [w:] Język a kultura, t.4: Funkcje języka i wypowiedzi, pod. red. J. Bartmińskiego, Wrocław 1991, s.11–28.
- Grzegorzczkova R., Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 2002.
- Harras, Gisela et al., Handbuch deutscher Kommunikationsverben: Wörterbuch. Berlin, New York. (2004)
- Pisarkowa K., Pragmatyczne spojrzenie na akt mowy, "Polonica" II, 1976, s. 265–279.
- Polenz, Peter von, Deutsche Satzsemantik, Berlin New York 1988.
- Puzynina J., Funkcje języka i akty mowy, „Polonistyka” 1987, nr 3, s.163–172.
- Wagner, Klaus Pragmatik der deutschen Sprache, Frankfurt a.M 2001.
- Wierzbicka A., Genry mowy, [w:] Tekst i zdanie, red. T. Dobrzyńska, E. Janus, Wrocław 1983.
- Zdunkiewicz D., Akty mowy, [w:] Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993.

B. Literatura uzupełniająca

- Skudrzykova A., Urban K., Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej, Kraków – Warszawa 2000.

Kierunkowe efekty kształcenia

P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
P6U_U, P6S_UW, P6S_UK, P6S_UO, P6S_UU
P6_UK, P6S_KK

K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W10, K_W11, K_W14
K_U01, K_U03, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17,
K_U18
K_K01, K_K02

Wiedza

K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W10, K_W11, K_W14

Absolwent:

- rozróżnia taksonomie aktów mowy
- wyjaśnia/tłumaczy rolę kontekstu sytuacyjnego w określaniu typu aktów mowy
- potrafi przedstawić określone akty mowy w innej konwencji językowej
- wyciąga proste wnioski ze skuteczności osiągania celu pośrednimi i bezpośrednimi aktami mowy
- wyjaśnia/tłumaczy pojęcia związane z terminologią pragmatyngwistyczną
- identyfikuje/rozpoznaje typy aktów mowy w języku mówionym oraz w tekstach użytkowych

Umiejętności

K_U01, K_U03, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17, K_U18

Absolwent

- klasyfikuje działania słowne występujące w wybranych typach tekstów, wybiera sposób wyrażenia illokucji alternatywnymi środkami językowymi
- wyprowadza wnioski nt. użytych działań słownych na podstawie komunikatu nadawcy
- rozpoznaje przyczyny stosowania określonych działań słownych przez uczestników komunikacji językowej
- analizuje wybrane typy tekstów i wypowiedzi ze względu na użyte formy illokucji
- ocenia wypowiedzi pod kątem aktów mowy

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02

Absolwent:

- zachowuje ostrożność w ocenie typu aktu mowy w danej wypowiedzi
- zachowuje otwartość na alternatywne interpretacje oceny wypowiedzi ze względu na typ illokucji, wykazuje kreatywność w ocenie pragmatycznej wypowiedzi
- chętnie podejmuje się prób analizy tekstu i wypowiedzi pod względem użytych illokucji
- jest zorientowany na uwzględnianie kontekstu sytuacyjnego w ocenie illokucji
- dąży do wyciągania wniosków z pragmatycznej analizy komunikatu językowego

Kontakt

jan.sikora@ug.edu.pl